

BÉKÉSMEGYEI HIRLAP

Megjelenik szombaton délelben

Szerkesztőség: Erdélyi-út, (tvszéki palotával szemben.)

Feladó szerkesztő:

Előfizetési ára: egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, 1/2 évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fill.

Kiadóhivatal: „Corvina Nyomda” Főter 41. szán.

Dr. FRANKÓ LÁSZLÓ.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Széleken.

A városi ember kórhalmazok közt él. Környezete, minden, amit maga körül lát, érez és tapint, mesterséges. Az emberi elme, a társulás ösztöne, a munkás kéz szorgalma hozott ott létre mindent. A polgár pedig meg van elégedve a környezetével, csak éppen hogy a testi és a lelki szüksége nyersen némi kielégítést. A családi tűzhely, a lakás, az istenháza, az iskola gyermekeinek, a piac, ahol keze fáradságot értekesíti, a kövezett vagy pallózott gyalogjáró, az utca, melyben a jó és a rossz szomszédok és az atyafiak laknak — mind az ő igényeinek a kielégítésére létesült s ez néki elegendő. Vágyai tovább nem is repülnek. Mit tudja ő, hogy a modern életben nemcsak kenyérrel és utcai porral él az ember, hogy vannak igényei, amiknek kielégítését követelheti a hatóságtól, és amiknek kielégítése előbbvaló minden városi czifraságnál, és ez: az egészségügynek kifogástalan és minden aprólékoságra kiható kezelése.

A városban van egy tucsat orvosdoktor, néhány patika, nagyszerű kórház, ahol ha az ember megbetegszik: ápolásra lel, meggyógyul vagy pedig — elpatkol.

És ezek mind igen szép, üdvös és hasznos dolgok; de mi, akik a széleken is járunk, szomorú tapasztalatokat

szoktunk a város falai közé hozni a közegészségügyi mizériákról.

Azt hiszem, hogy a békésmegyei városok és községek esatornázásának meg kellett volna előznie a gyalogjárók betonrozását, úgy miként a kocs utak makadámzását és minden más modern dolgot. Az egészséges ember elbírja a sarat; a beteg ember azonban a sima betonon is csak szédelegve bukdaosol.

Most a nyár elején aktuális nagyon ez a téma és tanulságos a széleken való járás-kelés. Hiszen pocsolya, szennyviz, fertőzött szemét akad a város közepén is elég, de a tisztogatás időközönként itt mégis csak nyomot hagy maga után; kint, a széleken azonban, dögletes mocsár övezi a házakat és fertőzi meg a levegő eget. A Bárdos medre, a vágóhid melletti tó, az úgyulai állóvizek sorozata, a homokbányai kenderáztató, az Erkel malom és a sarkadi várnál mellett levő vizek valószínűleg fészkei a fertőző gázok kigőzölésének. Az élőviz esatornáról nem is szólok, pedig az év legnagyobb részében ez is csak álló víz, vagy iszap-tenger.

Járvány, kivált a gyerek korban levők között, van ugyan elég ez idő szerint is, de azt csudálom, hogy az isteni gondviselés annyira is kiterjed Gyula fölött, hogy a balandóság a mai arányban maradjon.

Ma olvasom, hogy az oktalan állatok egészségügyét államosították; a lelkes állat egészsége olcsóbb portóka, az várhat.

Némi logika egyébiránt van benne: az ökörnek nincsen magához való esze, hogy vigyázhata az egészségére, aztán ha elpusztul, a gazdája adós marad a porcióival, hát gondoskodni kell róla; az embernek ellenben azért van esze, hogy ügyeljen a testi egészségére s ha mégis megbetegszik, hát keresse meg maga az orvosságát.

Szürke zoák.

VIDÉK.

— Pörüljárt javaslat. Békés község képviselőtestületének május hó 29-én tartott gyűlésében érdekes és a gondolkodásra is érdemes szavazás történt. A községi elsőjegyző — a többek között — előterjeszté a tanács azon javaslatát, hogy a városi háza, az állami elemi iskola és a gymnasium építési költségeinek fedezésére a község 240,000 korona kölcsönt vegyen fel. Névszerűen szavazás alá lett bocsájta ezen javaslat, amikor is megtörtént, hogy a szülők megtagadták saját szülöttjüket, mert a szavazásnál egy előjáró tag sem adta szavazatát az előjáró javaslatra.

— A kölcsön fölvétele lezavartott s ami egyértelmű ezzel, építkezés semmi féle sem lesz, mert nincs pénz. — Az állami elemi iskola felépítésétől, illetőleg annak létesítésétől úgy látszik nagyon fúznak egyesek. Inkább az ev. ref. egy-

BÉKÉSMEGYEI HIRLAP TARCZAJA.

A népvándorlás kora.

Irtá: dr. Borovszky Soma.

— A „Nagy Képes Világtörténet” IV. kötete. — Franklin-Révai. 1900. Ára díszkötésben 8 frt. —

A népvándorlás korát fedő homály még mindig nincs egészen felderítve. Pedig nagyon fontos ez a kor, fontosabb mint általában gondolni szokták. Egyenes szál köti a renaissancehoz, mindahhoz, ami becses és hasznos csak volt a XV. század e nagy ujjáledésében. Az ó-kor nagysága ott volt tetőpontján a római császárság koránál; az ó-kor középkor betetőzése a renaissance, a hit, a tudományok, a művészetek felújulása a pápai tiera körül. Ez a tiera tulajdonképen a római császári koronából készült. Ami átfurmálta; az egy pár száz esztendő, e az az egyházi század e népvándorlás kora Róma régi nagysága elkopott; társadalmi forradalom nem dönthette össze, mert más kormányformát képzelni sem lehetett, mint a császárságot. Megdöntötte hát egy vallásos ábradás. A „nem e földről való” ország megtörtte a caupán e földön való. A szét hulló ország részeire bomlott s e töredékek külön önálló életet kezdtek. A népek megszabadultak

Róma egyenlősítő erejétől, mely mindent rómaiá tett. Tény az, hogy a Rómától fog nem hódított s hosszabbban el nem foglalt országokra ma kiválóbb szerep vár, mint a meghódítottakra. Mert a meghódítottakra Róma a maga vért öntötte át, a tosped, beteg, öreg vért. Azok a nemzetek, amelyek megszabadultak tőle, fiatalon, saját ifjú erejükből mose-gyorsan fejlődtek. S ezt a megszabadulást, ezt a kifejlődést a népvándorlás korának köszönhetjük. Ez alatt az idő alatt fejlett ki a nemzetek egyenlősége; ez a kor kezdte meg azt a fejlődést, melynek folytában a népek nemzetekké lettek, kivált a nemzeti egyenlőségeket. E korban vált lehetővé az, hogy Gallia provinciából valaha Franciaország legyen, Germánia provinciából Németország. De nemcsak szétszakadás történt e szerencsés korban. Tájmadt valami, a mi a nemzeteket egymáshoz fűzte; a koronákat a hármak korona. Ettől a hatalomról azért nincs mit félniök a nemzeteknek. Más az, mint a régi császárság volt. Földi dolgokban nincs hatalma, csak az egyháziakban. Összetartani jó, nemzetiségeket el nem nyomhat. Összekapcsoló ereje van, összeolvasztó nincsen. Sőt meglovó világi hatalmát egyenesen egensulyozza egy új császárság: a német-római. Ez a császárság nem oly félelmes többé, mint a régi, hiszen nemzeti. S a

nemzeti szellem szabadsága révén szabadul fel aztán a tudomány, a művészet s végül a hit is és így születik meg a renaissance és a reformáció; a renaissance, mely minden nemzetnek meghozza a maga művészetét és a reformáció, mely az északi fajoknak meghozza a magokhoz való vallást. Ha a nemzeti egyenlőség ki nem fejlődik, akkor ki tudja, meddig marad meg mindennütt a régi római forma? Vajon megvolnánk-e ma enélkül a Köcsöpkéből épült német dombok, az egyszerű klasszikus és modern renaissance-paloták, a Rafael szép szentképei? Az életnek e kifejlődését, sokoldalúságát köszönjük a népvándorlás nemzetfejlesztő áradatának.

Erről a szép és érdekes, mesés és komoly, homályos és fényes korszakról szóló jeles művel ajándékozta meg a magyar közönséget dr. Borovszky Soma, a jönevű történész és kiváló stílusista, kit a népvándorlás korára vonatkozó régebbi buvárlatúirtat a magyar tudományos Akadémia is tagjai sorába választott. Most nemcsak tudományának, hanem művészi érzékének is jelét adta, mikore komoly, tudós munkát oly szépen irta meg, hogy olvasása valóban élvezet. A jeles új munka áttekinthetően és eredeti felfókásban adja a kor népeinek történetét, különös súlyt helyezvén a hazánk földjén megfordult nemzetekre, kivált éppen az

házzal csináltatnak két új iskolát, csak azt mondhasák a kir. tanfelügyelőnek, hogy ime elég iskolánk van, nincs szükség állami iskolára. Valjon miért ez a fázás? Talán azért, hogy akkor haladni kellene a felekezetieknek is azután és tapasztalniuk kellene, hogy állami elemi iskolákban, különösen az I. és II. osztály növendékeit csak 8–10 óráig szabad ott tartani az iskola padjai között. Ez nagyon is természetes, mert annak a gyenge, fejletlen testnek semmiképp sem válik egészségére, tehát javára az a kínzás, amit elkövetnek egyes tanító urak azáltal, hogy leülnek reggel 6 órák az iskolába és ott vannak déli 12 óráig. Ezen hosszú idő alatt egyik-másik semmi okból sem bocsátja ki a gyermeket az iskolából. — Talán ez is egyik ok arra, hogy ne legyen állami elemi iskola, nehogy akkor kitudódjék az az — úgy látszik itt egyesek előtt ismeretlen dolog, hogy napi 4 (délelőtt 2, délután is 2) órai tanítási idő alatt is lehet tanítani annyit, amennyi a 6–7 éves gyermeknek kell. A város háza építését már a belügyminiszter is elrendelte, de hát mit Békésnek egy-két belügyminiszter, kimondta ugyan-ezen gyűlésen, hogy erre sincs pénz. — Valjon mikor Magyar megvételéről volt szó, akkor is miért nem futták-e már itt szálló ígérvé vált mondat, hogy „nincs pénz“?!

— **A gazdasági egyesület közgyűlése.** A „Békésmegyei Gazdasági Egyesület“ pünkösd hétfőjén délelőtt tartotta Csabán, a kaszinó helyiségében rendező évi közgyűlést a tagok igen szép érdeklődéssel mellett. Videkről is számosan vettek részt a közgyűlésen. Csáki G. G. G. Gyula elnök megnyitotta beszédében Zsilinszky Endre dr. igazgató-elnök terjesztette elő az egyesület múltévi működéséről szóló jelentését. Ebből kiténik, hogy az egyelőri tagok száma jelenleg 740-et tesz ki az igazgató választmány tartott a múlt évben 16 ülést, a szakosztályok 4-et. Jelentése végén, az egyesület tevékenységének nagyobb tért biztosítandó az a vidéki tagokkal a kapcsolat szorosabbá tétel végett, egyes községekben gazda-

körök létesítését javasolta az igazgató-elnök. Többek hozzászólása után dr. Lukács György főispán következő indítványt fogadta el a közgyűlés: Bízom meg a közgyűlés az igazgatóságot, hogy dolgozzon ki javaslatot azoknak mikénti szervezésére, jelölje meg működési körüket s terjessze a javaslatot esetleg egy rendkívüli közgyűlés elé. Az ig. elnök jelentését egyhangilag tudomásul vették s ezért neki köszönetet szavaztak. — A számvizsgáló bizottság jelentése szerint mindenben a legnagyobb pontossággal kezelték az egyesület vagyonát. Az alapítványi pénztár atlagá 15,971 frt, a tartalékpénztáré 5190, a forgalmi pénztár bevétele a múlt évben 12,563 frt, kiadása 8289 frt, így a maradvány 4027 frt volt. A szegedi kiállításra való részvétel 1540 frtba került, de ezen összegből 70–80 frt esetleg visszatérül. Az egyelőri kortárs: Ásványi Ferenc jelentette, hogy a múlt évben 11,400 dr. esemete került eladásra. A kőrtő és almafákon felleptt paizstotú végre radikálisan kurtított. Az előterjesztések után a tisztújításra került sor. A választás dr. Lukács György főispán vezetésével folyt le. Elnökül egyhangyú lelkesedéssel ismét csáki G. G. Gyula választották, ugyiszintén igazgató-elnöknek ismét dr. Zsilinszky Endrét. Az igazgató-választmány tagjai lettek a megjelölt kandidálás folytán: dr. Lukács György, Beliczey István, dr. Fábró Sándor, gróf Bolza Géza, gróf Wenckheim Dénes, gróf Almásy Dénes, Varságh Béla, Beliczey Rezső, Kállay Odon, Fejér Béla, Vidovszky Károly, Bajcsy János, Bogár Dániel, Beliczey Géza, Beliczey Tibor, Reisz Simon, Seiler Gyula, Urszinyi Dezső, Fábró Károly, Bakucz Tivadar, Kiss László, Lederer Rudolf, Vidovszky László, Pfeiffer Antal, Stojanovic Gyula, Szalay József, Harasztli Sándor, Morvai Mihály, Kovács L. Mihály, Seiler Elek, dr. Hajnal István, Rosenthal Ignác, Sztraka György, Korosy László, Gerlein Reinhart, Zeiros András, Sukk Kálmán, Badios Elek, Dobrecznyi Endre, Király Ferenc, Derezy Péter, Lavatka Gyula, Mirgay Sándor, Kraft Viktor, Horváth János, Huiray László, Banner Béla, dr. Szalay József, Achim Gusztáv, Haviar Lajos, Szabó János, Emperl Ernő, Benedicty Gyula. Tagjai még az ig. választmányának a községek és az egyesület megbízottjai. A közgyűlésen megjelentek az „Aradvármegyei Gazdasági Egyesület“ képviselőiben: ifj. Kintzi János elnök és L. a. H. a. H. Hugó titkár.

Az esküdtszék.

Első nap.

Szerdán délelőtt tartották meg a gyulai kir. törvényszéken az első esküdtszéki tárgyalást. Ez első alkalommal azonban az esküdtszék nem gyakorolhatta bírói hatalmát, mivel a bizonyító eljárás befejezése után a közbíró képviselője elejtette a vádat, s így a törvényszék felmentő ítéletet hozott. Így az esküdtszék tulajdonképeni szereplése a csütörtöki napon vette nálunk kezdetét. Az első napra Csáki G. G. Dániel bűnügye volt kitéve. Kit az ügyész szándékos emberölés büntetével vádolt. A tárgyalás során azonban kiderült, hogy jogos önvédelemben követte el a gyilkosságot, felesége betolakodó kedvesén, s így ezen tetteért büntetőjogilag nem felelős. — Özönvél tudott a közönség a törvényszék nagy tárgyaló termébe az első napon. A padok egészen megteltek a hallgatósággal s az állóhelyek is el voltak foglalva. A büntető tanaos elnöke V. Szakmáry Arisztid, szavazóbírák dr. Tholt István és Hubay Lajos,

jegyző Illy és Alajos aljegyző, közbíró dr. Liszty Viktor kir. ügyész, védő dr. Berényi Armin gyulai ügyvéd, V. Szakmáry Arisztid elnök, dr. Liszty Viktor kir. ügyész és dr. Berényi Armin védő szép üdvözlő beszédekkel intéztek az esküdtekhez, mire az esküdtek részéről Haan Béla csabai ügyvéd válaszolt.

Első napra az esküdtszék a következő alakult meg:

Rendez esküdtek: Méder György békési mészáros, dr. Singer Béla orosházi ügyvéd, Kiss György vésztői birtokos, Böhm József csabai buzakereskedő, Dúcsy József csabai kereskedő, Kéri János szabad-szent-tornyai kereskedő, Löffler Adolf kigyósi kereskedő, dr. Fáty Samu csabai ügyvéd, Haan Béla csabai ügyvéd, Nagy Sándor kőrös-tarcsai gőzmalomtulajdonos, Székely Ferenc békési nyug. vasúti ellenőr, Biró P. István gyomai földműves. Pótesküdtök: Mészáros Lajos öcsödi gazdálkodó, dr. Nagy Elemér orosházi ügyvéd.

Mint már fennebb jeleztük az első esküdtszéki tárgyalás verditk nélkül végződött, mert a vádhatározat képviselője elalott a vádtól. A tárgyalás délután öt óráig tartott.

Második nap.

Másnap csütörtökön még a tegnapihoz hasonló érdeklődés mutatkozott a nagyközönségnél a tárgyalás lefolyása iránt. A tanácskozó teremből igen sokan kiszorultak s a teremőröknek a délelőtti órákban alkalmazniuk kellett azt a szigort, hogy csak a jeggyel ellátottakat bocsátották be. Így is tömve volt hallgatósággal a díszes terem. Erre a napra a dobozi apagyilkos Nagy Gy. Sándor bűnügye tüzetett ki. A bíróság tagjai ugyanazok, mint tegnap; jegyző: Vandlík Virgil aljegyző, a vádhatóságot mai napon Tóth Ferenc kir. alügyész képviselte, míg a védelmet dr. Frankó László gyulai ügyvéd. — Kilenc óra után ünnepélyesen eszenben lépnek be a bírák, kiket a hallgatóság feállással fogad. Az elnök beszéltetja mindazokat, kik a jelen ügyben beidézettek. Először a vádlottat hozza be két szaronyos börtönőr. Utána egész sereg tanu lépked befelé. — Vádlott Nagy Gy. Sándor huszonegy éves napszamos. — Arca sok szenvedését tükrözi viszsa. — A törvényszék előtt elég nyugodtan viseli magát, minden kérdésre bátran felel. Mikor az általános kérdésekre megielett, az elnök leültette a vádlottak padjára. A tanuk — miután valamennyinek jelenléte konstataltott — kivonulnak a teremből s következnek az esküdtek kisorsolása. Főlovassák a névsort, a beidézett harmincz esküdt hiánytalanul megjelent. — Mielőtt megalakulna az esküdtszék, az elnök kérdést intéz a közbíróhoz és védőhöz, hogy nem látnak-e valamelyik esküdtre nézve kizárási okot fenforogni? A válasz ez volt: nem forog fenn senkire nézve kizárási ok. Erre elnök a pótesküdtöket felmenti a jelenlét alól, köteleességükre teszi azonban a következő napokon reggel kilenc órákor ismét megjelenni.

Az esküdtek nevét ezután dr. Tholt

itt letelepedett rómaiak, hunnok, avarok, szlávok. A terjedelmes kötet végén világhírű orientalistánk, Goldziher Ignác foglalja össze egy jeles kis essayban az iszlám alapjait és történetét. A nagybecsű könyv terjedelmre is, az illusztrációk számára is föltűnül a Nagy Képes Világtörténet eddig megjelent kötetét. A szövegekpekon kívül vagy 100 nagy külön melléklet szaporítja a roppant gazdag illusztráció-tartalmat, s azentelül usenket gyönyörű színes kép, melyek a legnevezetesebb mecsetek, biznaci mozaikok, kódexek és miniature-ok legszébbjeit mutatják be hü képpon. A képeknel is különösen meg kell említenünk az erős magyar szempontot. Sok magyar tárgy, magyar vonatkozású kép van itt összehalmozva, ami igen nehéz munka lehetett, hisz alig vannak e korból emlékek s ami van nagyon szét van szórva. Itt pedig itt találjuk római és népvándorláskori emlékeinket, a szép eszaváros bíbulást, kottót színes, remek képpen: a Lehel kúrtját és a pécsi ókeresztény sarkamra falcsomóját.

A kötet a „Nagy Képes Világtörténet“ IV. köteté. Az egész munka 12 kötetre van tervezve, így a most megjelent kötettel egyharmada már a közönség kezében van. A nagy munkát megrendelhetni a kiadónál (Révai Testvérek rod. Intézet Budapest, VIII., Ullői-ut 18.) bármely hazai könyvkereskedésben, észleltetőre is. Egy kötet ára dísz-ötében 8 frt.

István bíró papirszeletekről felolvassa s beleteszi az urnába.

Elnök: Miután 28 nem kifogásolt esküdt van jelen s miután csak 12 kell, kikhez a maga részéről még két pótesküdtet kíván, összesen 14-et kell ki-sorsolni, Jogában áll az ügyésznek védőnek és a vádlottnak, összesen 14 esküdtet visszautasítani. A visszavetési jog gyakorlása egyszerűen így történhetik: Visszautasítom! Egyebet mondani, vagy a visszautasítást megindokolni nem nyak szabad. Ha ezen jogukat nem gyakorolják, úgy azok alkotják az esküdttszékot, kiknek nevét sorban kihuzzák az urnából.

Miután sem a vád, sem a védelem nem kívánt élni visszavetési jogával, az elnök kihuzott sorban 14 nevet az urnából s ehhez képest az esküdttszék a következőkép alakult meg:

Szolgálattevő rendez esküdttek: Sonnenfeld Henrik orosházi kereskedő, Böhm József csabai buza kereskedő, Nagy Sándor körös-tarcsai gőzmalom-tulajdonos, dr. Nagy Elemér orosházi ügyvéd, Décesy József csabai kereskedő, Karácsonyi Károly gyulai kereskedő, Tarján Stefan kétegyházi föld-birtokos, Kéri János szabadszentornyai kereskedő, Sohár Kálmán csabai föld-birtokos, Beinschrott Márton, dr. Fáy Samu osabai ügyvéd, Pótesküdtök: Löffler Adolf kigyósi kereskedő és Félix Andor. — Elnök megalakítottak jelenti ki az esküdttszékot. A többieket felmentette erre a napra a szolgálat alól, de köteleységük a következő napokon megjelenni. A formásgokat a kisorsolt esküdttek megesküdtetése fejezte be.

Miután felolvastatták a n. v. várdai kir. ítéletábla vadhatározatának rendelkező része.

Elnök kihallgatja a vádlottat, ki korúlményesen elbeszéli a gyilkosság történetét. Nem érzi magát bűnösnek mert akaratan kívül lett apja halálának okozója. Felelmeben ütött, de csak azért, hogy megvédje magát az apa dühe ellen. — Keservesen panaszkolja, hogy az elhalt Nagy Gy. István őt a fiát, egész életében, ütötte, verte, kínozta s ő soha egy ujjal nem nyult atyjához, de most attól felt, hogy az anyját öli meg a felbőszült ember, ha közbe nem veti magát Nem ölni csak védekezni és védelmezni akart.

Vádlott kihallgatása után sorba jöttek a tanúk, legelől vádlott édes anyja és testvérei, majd a többi tanúk kik jórésben megerősítették Nagy Gy. Sándor előadását. Utolján meg dr. Zöldy János orvosszakértői véleményét hallgatták meg az esküdtök. A bizonyító eljárás délután 1 órakor fejeztetett be. Ekkor az elnök d. u. 3 óráig felfüggesztette az ülést.

Délután 3 órakor ismét megnyílt az ülés. Az elnök felhívására az ügyész és a védő javaslatot tettek az esküdttek elé terjesztendő kérdésekre vonatkozólag. A törvényszék visszavonult tanácskozássra s három órán keresztül tanácskoztak a bírák a kérdések megszövegezésén. Hat órakor ismét bevonultak a terembe s az elnök felolvastatta a három fő és két mellékérdést, melyekre nézve az esküdtteknek igen-nel vagy nemmel kell felelniök.

Erre Tóth Ferenc kir. alügyész tartotta meg vádbeszédét. Fényes elocutioival és nagy tudással csoportosította a kir. ügyész érveit, melyek alapján arra kérte az esküdtteket, hogy vádlottat szándékos emberölés büntetésének elkövetésében mondja ki bűnösnek. Beszédének befejeztével, elnök a védelemnek adta át a szót. Dr. Frankó László védőügyvéd a következő beszédet mondotta:

Esküdt urak!

Írtóztató bűn az, a mivel védenezem vádolva van — azzal, hogy édos apját, ki neki életet adott, szándékosan megölte, hogy azt a kezet, mely gyermekkorán át neki kenyeret szerzett, állati kegyetlenséggel összeroncolta, a sirba tette, oly nagy bűn ez, hogy a régi törvények ket-tőre nem szabtak büntetést: a hazaárulásra és apalésre, mert azt mondták, hogy azt elkövetni lehetetlen. Epen azért mikor ily vádban kell itélkezni, a bíró köteles agyának minden tudását jögecizíteni, hogy ezen súlyos következményeket maga után vonó bűnpórnok igazságos ítéletet hozzon.

Jól tudom esküdt urak, hogy önöket, kiket a szentesített törvény parancsa ide helyezett — nem vezet más, mint a tisztá igazság kutatása és kiszolgáltatása, mégis midőn védőtiszteimből kifolyólag a bizonyítási eljárás után együttesen elindulunk kéreálni, kutatni azt, arra kérem, dobják ki lelkükből e bűntény neme iranti borzadalmat, ne maradjon meg szívükben, sem agyukban az emberi gyarlóságból származó ellenszenv, legyen ítéletük a higgadt, nyugodtan gondolkozó ember agyának productuma.

Hogy igazságos ítéletet hozhassanak, meg kell ösmerniök e bűnpórnok nemcsak tárgyát, hanem az abban szereplő alanyokat is. A tárgyat a bizonyítási eljárás már kellő világításba helyezte, most ugyancsak a befolyt bizonyítási eljárás adataiból, hiszem igazságos színekkel le fogom festeni annak alanyait is.

Ezelőtti 20 és pár évvel Nagykézánál öröm volt, megszületett az első fiú, világra jött, hogy eleinte gondot adjon szüleinek s aztán mint munkás, becsületes ember támogatja szeretettel, keresményével őket, mikor a munkától s az élet terhetől roskadozni kezdenek.

De az emberrel, vele született törvénnyel fogva ez a helyes és istentől parancsolt rend csak úgy fog előállni, ha a szülők úgy viselik gondját gyermeküknek úgy nevelik őket, mint azt nemcsak a józan ész, de az emberi természet, ha szabad itt az egész emberiség szent könyvére, a bibliára hivatkozni — a biblia parancsolja: Jól és szeretettel.

Nagyon helyesen jegyezte meg dr. Zöldy János törvényszéki orvos egy írásos véleményében, hogy természetü tudományi igazság az, miszerint nem születünk halás gyöngéd gyermekek, ilyené nem tesz sem a törvény, sem a vallás, hanem igenis a szülők bánásmódja. Durvasággal, veréssel, folytonos bántalmazással, szülejét tisztelő, szerető gyermeket nevelni nem lehet. Hiszen még az oklinal állat is támad a bántalmazókra — hát még az öntudatos ember, a kinek lsten a szívébe embert megillető önértetet öltött. Vizsgáljuk tehát, hogy az elhunyt atya, hogy tett eleget ezen köteletségének. Mit vallanak az összetört öreg anyja, az édes testvérek, a kik minden pillanatot e szerencsétlen család körében töltöttek, mit vallanak a meghallgatott tanúk némelyike, azt vallják, hogy e vádlottnak élete a szenvedéseknek, a gyötrelmeknek meg nem szakadó kínos láncazolata volt s ki volt ennek oka, nem más mint az édes atya. A ki a helyett, hogy szeretettel, gondosággal vette volna körül fiát, nem tett egyebet, mint csecsemő korától kezdve, gunyolta, ütötte, verte, kínozta fiát, nem volt hozzá soha egy szerető szava sem. Sőt a tanúk vallomásából nyilvánvaló lett önök előtt, hogy

mikor a minden keresményét szüleinek odaadó fiú a munkától megelbtedve szülei házához ment, kipihenni testének szenvedéseit, akkor a lelketlen apa a betegesen fekvő fiút lelketlenül meglátáta, szemére hányt, hogy miért pusztítja kenyerét, minek duglik itt a vasvillával akarta kereszttül szúrni. Hát apa ez, hol van itt az apai szív. Hiszen az idegen ellenséget, ki fegyverrel küzdött ellenem, ki életemre tört — apódom és gondozom, ha betegségekben sinylődik.

Esküdt urak!

El merem mondani s föltétlenül hiszem igazam van, hogy elhunyt Nagy a természet törvényénél fogva apja volt ennek az embernek — de soha sem volt édes apja. — Legalább nem oly édes apja, mint a minőt védelembe vettek a törvényhozók a btkv. 20. §-ának megalakításánál.

Ezek után áttérek esküdt urak az ügyész ur által emelt vádra, mely irányban a kérdések önökhoz felfogtak tétetni a ez az, hogy az ügyész ur kívánja miszerint védenezem a btkv. 279. §-ba írt közö 20. §-a szerint minősülő szándékos emberölés büntetésében mondassék ki bűnösnek. Ez a vád ítélekezés alapjául semmi esetre sem szolgálhat, mert a törvény ide vonatkozó §-a azt mondja, hogy aki embert szándékosan megöl az szándékos emberölést követi el. Így tehát e bűntény megalapításánál lényeges kritérium, hogy az olési szándék bebizonyítva legyen, ezt pedig az ügyész ur csak állítja, de bizonyítani meg sem kísöri s meg sem kísérelheti — mert a bizonyítási eljárás egész lefolyása, a tanúk s vádlott vallomása s hol egy szemernyt sem enged arra következtetni vádlottnak ölésre irányuló szándéka lett volna s maga az elkövetés eszköze az előttünk fekvő rózsé darab sem alkalmas ölésre, legfeljebb testi sértés elkövetésére, így tehát azt bizvást hiszem, hogy esküdt urak is hívei azon véleményemnek, hogy vádlottnak szándéka ölésre nem irányult. Miben bűnös tehát védenezem, ha eselokményéért egyáltalában büntetőjogilag felelősségre vonható. Az én meggyőződéseim szerint, ha a későbbi előadásom el nem fogadtaték ezen eselokmény a btkv. 306. §-a illetve 307. §-ba utközik s a halált okozó súlyos testi sértés büntetést képező a mely erő felindulásban követettett el ezen állításom szilárdaságát indokolja s hogy olési szándék védenezem részben egyáltalában fenn nem fogrog s hogy ha az eszköz minőségét — eszköz használatát és igénybevételel bíraljuk, az esetben nyilvánvaló, hogy másról, mint tul erő felindulásban és félelemben elkövetett testi sértésről nem is lehet szó. Amde az én bitem és meggyőződéseim szerint vévén ezen egyáltalában nem is büntethető s az ellene emelt vád es következményeinek terhe alól felmentendő.

Védő beszédemnek első részében ösmertetem már azon viszonyt, melyben vádlott édes atyjával állott, ösmertetem azt, hogy atya hatalmának más megnyilvánulását nem látta miut a durvaságot, a szíktot, anyjának utlegelét, földön való huzgalását s a korbácsot és gyilkolni akaró vasvillát. Kérem, minő lelkiállapotban élhetett ez a szerencsétlen ember, minő ellenállási képessége lehetett idegzőtlenek a mely folyton össze-huzódásban, górcsós állapotban élt. Oly társzatlan a melyhez csak egy gyöngé testnek surlódása kell, hogy az egész lángba boruljon s ez megtörtént a melyhez járult még az izgatott félelem, rettegés a mivel viseltetett édes atya erő testalkatu ember iránt a ki már az előtt is gyakran fenyegette a halált s a kinek ravaszaságát ösmerve retteggett attól. Képzéljük magunk elé az egész drámát.

Sőt, hideg decemberi reggel van, a kis pánaszt szobában alig pislog a lámpa. A künn levő vádlott hallja atyjának vad ordítását, az aszud döngvést, látja mint futnak a szomszédba s írva kibontott hajjal nyóvér, lívére és édesanyja. Megy segítségükre. Az önfentartási önmérvé

delmi eszűt ad kezébe. Belép a szobába ott látja atyját egy dühöngő erősrő férfit, ki ruháitól iparkodik megmenekülni, hogy támadhasson, fenyegetést hall, ezébe jutnak régi szavak, a halálal való fenyegetés, a rémület eltompítja agyát, karja felemelkedik és sújt. Esküdt urak ez az önvédelem sújtása volt. Azt hiszem erre egy szavunk lehet — kötelesség volt önmaga iránt. Ez az a mire én különösen támasztom védelmemet a bitkv. 79. §-ába, mely halálosat jogos önvédelem, a mely szerint életét mindenkivel szemben bármilyféle módon és bármely eszközökkel védelmezheti.

Azért mentendő fel szerencsétlen védenzem.

Esküdt urak!

Bocsánatot kérek, hogy védőbeszédben egy sirt bántottam, egy meghalt embernek emlékeit zargattam fel, de védői kötelességem parancsolta, hogy életét ömerthessem s azt hiszem a meghaltak szelleme közönnettel tartozik, ha életének leírásával segítettém fián — kit ide üldözött, ide taszított a vádlottak szegényletes padjára.

A védőbeszéd elhangzása után, még egyszer felolvasták a kérdéseket a miután az elnök alaposan megmagyarázta az esküdteknek, hogy mi a teendőjük, az esküdtszék visszavonult a verdikt meghozatalára. Nyolcz óra tájban lettek készen az esküdtek s még mindég nagy hallgatóság előtt hirdette ki dr. Fay Samu az esküdtek főnöke a verdiktet, mely szerint az esküdtszék Nagy Gy. Sándort halálát okozó súlyos testi sértés büntetésében mondja ki vétkeket. Ennek alapján a törvényszék is rövid tanácskozás után meghozta ítéletét s Nagy Gy. Sándort 3 évi fegyházra ítélte, a melyből azonban 5 hónapot kitöltöttnek vesz. A közönség levezését visszafogva leste az elnök szavait s megnyugvással fogadta az ítéletet.

UJDONSAGOK.

— Fényes esküvő. Fényes esküvő színhelye lesz ma délben a békés-csabai róm. katolikus templom belseje. Itt esküszik örök hűséget új. Kintzig János aradmegyei nagybírtokos, szeretelméltó bájos arájának Beliczey Erzsike nének, bajczai Beliczey István Békésvármegye volt főispánja leányának.

— Tuboly Klementina — a Nemzeti Színház tagja. A „Magyarország” szerdai számában, a művészeti hírek között az alábbi érdekes újság olvasható: Szerződés a Nemzeti Színházhoz. Tuboly Klementinát — a ki csütörtökön vendégszerepelt a Fővárosi Nyári Színházban a „Folt a mely tiszt” drámában — hír szerint a Nemzeti Színház tagjai sorába szerződött. A gyulai közönség, mely Tuboly Klementina művészetét mindenkor igen sokra becsülte s a legutóbb is midőn városunkban játszott meleg rokonszennével kísérte a művésznőt, bizonyára örömmel hallja a „Magyarország” híreit, melyet ugyan még másfél év nem erősített meg. Örömmel vesz róla tudomást publikumunk, hogy kedvenc művésznője hatalmas lépéssel előbbre van, azzal, hogy bekerült az ország első műintézetébe, a Nemzeti Színházba s mi csak gratulálhatunk Tuboly Klementinának.

— Junliás. E hó 6-án tartotta meg a gyulai polgári fiúiskola júnliását, régi szokás szerint a város erdejében. Már reggel félhatkor örömtől sugárzó deák arczokat lehetett látni az iskola udvarán csoportosulni. Hat órakor pedig négyes rendbe sorakozva, zászlók lobogtatása dobpergés, trombita harsogás és cigányzene mellett vonult a fiatláság végig a városban. Nyolcz óra felé érték ki az erdőbe, hol kevés pihenés után disztant kezdtek

az erdőt a vendég közönség tiszteletére. No de nem is hiába számítottak vendégek, mert oly sok népet nem egyben láttak az erdők völgyei, mint a mostani júnliásban. A vendégek nagy része a délutáni vonattal ment ki az erdőbe, hol a diákok harsány éljéne s a cigányzene fogadta őket. A kedvező idő, az erdő ozon duz levegője, meg a Tóni bandája felvillanyozta a fiatalokat s csakhamar táncra kerekedtek. 5 óra felé versenyfutás volt, azután pedig ismét huzta a cigány s táncoltak a sötét est beálltáig, mikor is egyszerű látványt nyújtott és átlátszó tetszést nyert a kiváló szakértelemmel rendezett tűzijáték. A közönség jórésze a fiz órai vonattal ment haza, hanem azért vonat után mégis 35-40 pár táncolt a négyest. Ejjfelűn 1 órakor volt vége a táncnak s a júnliásnak, a hol mindenki jól mulatott, a mire mindenki jól erősen fog visszagondolni.

— Zsilinszky Mihály arcképe a szentesi megyeházán. Csongrádmegye törvényhatósága, a megyei monográfiába befejezése alkalmából Zsilinszky Mihály államtitkár arcképének, a vármegyei gyűlésterem számára való megfestését határozta el. A törvényhatósági bizottság ezzel elismerését és nagyrabecsülését akarja kifejezni a megye tudós történetírója iránt, a ki nem csupán a monográfiát, de Csongrádmegye főispánjának történetét is megírta; — azonban ez elhatározásával a törvényhatóság mégis lerő egy régebbi turtozást is, mert Zsilinszky Mihály egyik legkitűnőbb főispánja is volt e vármegyének és a megye közönsége csak önmagát tiszteli meg, ha arcképben is megörökíti érdemes jeleseit.

— A jegyzői vizsgálatok. Széll Kálmán miniszterelnök, mint a belügyminiszter, a jövő héten a képviselőházhoz be fogja terjeszteni a községi és körjegyzői képesítéséről szóló törvényjavaslatot, mely azok a jegyzők, kiknek már oklevelük van és hivatalban vannak, nem tartoznak a közigazgatási tanfolyamot hallgatni és új vizsgálatot tenni. A közigazgatás rendezéséről szóló új törvényben az átmeneti intézkedések között gondoskodni fognak arról, hogy a mostani jegyzők jelenlegi kvalifikációjuk mellett, mely módon mehetnek át az új státusba, melyben azután fokozatosan előléphetnek. Az újonnan felállítandó közigazgatási tanfolyamoknak közvetlen céljuk az, hogy községi és körjegyzői pályára készülő, de még nem vizsgázott fiatal emberek országos érvényű oklevelet nyerjenek. Eddig ugyanis a községi és körjegyzői oklevelek csak azokban a megyékben voltak érvényesek, hol az illetők vizsgáztak. Most ezek a megyei jegyzővizsgáló bizottságok megszűnnek és ezek helyébe az ország különböző vidékein 8-10 közigazgatási, illetőleg jegyzői tanfolyamot rendeznek be, a hol a jelöltek az egész országra szóló oklevelet nyernek. Ezen tanfolyamokat a szükséghez képest kellő számban és a legmagasabb és legcélszerűbb helyeket kiszemelve, a belügyminiszter állítja fel.

— Egyetemi ifjak bálja Gyulán. A Budapestten fennálló „Békésmegyei egyetemi ifjak köre” szokásos évi táncmulatságát az idén — mint a legutóbbi értekezlet megállapította — a megye székvárosában Gyulán fogja megtartani. A bál a jövő hó közepe táján szándékoznak rendezni. Régi jó hírnév fűződik ezekhez a táncvignakhoz s bizonyosra vehető, hogy a legközelebbi sem fog a mindig fényesen sikerültek háta mögött maradni, annyival is inkább mert a rendezőség már most a legnagyobb igyekezetet fejt ki, hogy ezt a sikert biztosítsa. Számíthat tehát rá a gyulai publicum, hogy a jövő hónapban kitűnő mulatságban lesz része.

— Probabal Pünkösdi vasárnapján este zajlott le Gyulán, Neufeld Béla táncmester tanítványainak próbájába a „Komló” szálloda földszinti éttermében. A mulatság este 7 órakor vette kezdetét s tartott reggel 1 óráig a legkedélyesebb

hangulatban. A vendékeken kívül nagyok is szép számmal voltak jelen a bálban, mely egyike volt a legfényesebben sikerült táncpróbáknak. Kiváló érdekesége volt a magyar tánc, melyet hét bájos kis anygal lejtett, pruszliában sarkanyus cipővel. Ime a hét, jövendőbeli „karumenyoeske” neve: Bárdos Margit, Csicszár Margit, Diószeghy Ilona, Havári Mariska, Kovács Erzsike, Nagy Stefi, Weisz Erzsike Neufeld Béla által kitűnően rendezett négyes után még egy remek táncosnő produkcióiban gyönyörködött a közönség. Bródy Piri járta szőlóban a magyar táncot olyan szépen s annyi érzéssel, hogy egy kész ballerínától sem lehetne különbet várnunk. Zúgó taps hangzott fel midőn a magyar táncokat befejezték, azután folyt tovább a mulatság; fesztelen jókedvvel Neufeld Béla, kinek tanításával meg lehetnek elégedve a szülők is a tanítványok is, városunkból egyenesen Berlinbe megy, hol hosszabb időre tánciskolát nyit. Gyulán két év múlva jön el ismét.

— Országos vásár. Csabán a nyári vásár, mely a legkisebb forgalmu szokott lenni, június 29-én, Péter és Pál kezdődik és tart július 3-ig.

— Egy postaalomás névsereje. A h.-m.-vásárhely város határában levő „Sámson” posta állomás neve június hó 1-től kezdve „Vásárhely-Kutas” változtatott, mely időtől mindenféle postai küldemény így címzendő, mert külföldben a kézbesítésért a posta felelősséget nem vállal.

— Jotekonyczelu táncvizgalom. Az orszáhi szegény gyermekek felruházására alakult „Fehér asztársaság” f. hó 10-én táncszal egybekötött ünnepélyt rendez a gyopárosi vendéglő helyiségeiben. Mint halljuk már maga a délutáni műsor oly mulatságos, és változatos, hogy a csekély 60 fillér belépti díj bőven gyümölcsözni fog.

— Az ügyvédek nyugdíjgyő. A magyarországi ügyvédek, kiknek száma körülbelül 5000 főre rug, nyugdíj és gyámintézetet akarnak létesíteni. A budapesti ügyvédi kamara szabályrendeletet alkotott a nyugdíjintézetéről és ezt jóváhagyás végett Plósz Sándor igazságügyi miniszterhez felterjesztette, ki azonban ez évi március hóban megtagadta a jóváhagyást, mivel az ügyvédi nyugdíjszabályzat a törvénybe ütközik. Ugyanis az ügyvédek a nyugdíj-intézet céljaira kamarai tagsági díjat akarnak szedni. Amde a törvény csak a kamara fenntartására és belső ügykezelésének költségeire jogosítja fel a kamarát a díjak beszedésére. A mostani törvény mellett más célra kamarai tagsági díjat szedni nem szabad. A budapesti ügyvédek azonban nem nyugodtak meg az elutasító határozatban hanem felhívták az ország összes kamaráit, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz és már most egyesült erővel követeljék az ügyvédi rendtartásról szóló törvény oly értelmű módosítását, a mely mellett a nyugdíjintézet részére is lehessen tagsági díjat szedni a kamarai tagoktól. A vidéki kamarák magukévá tették a budapesti ügyvédi kamara ez irányban tett indítványát és azt, mint az összes magyarországi ügyvédek kérelmét felterjesztették az igazságügyi miniszterhez, ki már legközelebb dönteni is fog ebben a nagyfontosságú kérdésben.

— Kormnyibiztos az aratáságin. A szarvasi főgymnáziumban június 20., 21. és 22-ik napján végbemenendő szóbeli érettségi vizsgálatokhoz a közoktatásiügyi kormány Wigand János szegvárúti főgymnáziumi igazgatót küldte le kormányképviseletül. Az elnöki tisztre pedig Sárkány Sámuel bányakerületi püspök Veres József esperest jelölte ki.

— Pünkösdi loverseny. A „Békésmegyei Gazdasági Egylet” által pünkösdi másodnapján, Csabán rendezett loversenyen egyes futamok folyása a következő volt: I. Békésmegyei mezőgazdák versenye. I. díj 200 kor., II. díj 100 kor., III. díj 50 kor. 1600 méter. I. Zsiris Pál:

Csaba: Arany. 2. Molnár György, Csaba, Lola. 3. Mazán György, Csaba: Kacér. Révész Pál, Kigyós: Bátor. Gera András, Kigyós: Bátor. A favorit a sárgea Arany és a szürke Kacér volt, de hagyományos dolog, hogy a mezőgazdák versenyét Zsiros-ló nyeri meg s a hagyományhoz Arany is hű marad. II. Mezőgazdák versenye I. díj 100 kor., II. díj 50 kor. 1600 m. I. Dobó István, Szeged: Kacér. 2. Gera András, Kigyós: Pej. Kesjár János, M.-Egyháza: Linka. Erdélyi János, Makó: Cintra. Mindenki tudta, hogy Dobó lesz a díj s játszva futott be a kesely, míg Erdélyi lova kitört. III. Urlovások sikversenye. I. díj egy ezüst serleg, a hölgyek díja, II. díj a tétek 1800 m. I. Molnár György, Kunágota: Tapir. Lovagolta Kocziszky Mátyás 2. Beliczey Géza, Csaba Mici. Lov. Gulyás Lajos. Beliczey kis szürkeje jó ló, de kövér, nem volt elég trainingje és aránytalanul nehéz terhet vitt: Tapir lovasa 65 kilót, Micié 84 kilót nyomott. Még hozzá mindjárt vezetett. Így természetesen, hogy Tapir ostor nélkül is ötven hosszal előzte meg. IV. Nyerteslovak versenye. Díj az elsőnek 50 kor. 1600 m. Dobó István, Szeged: Kacér. Zsiros Pál, Csaba: Arany. Mazán György, Csaba: Kacér. Gera András, Kigyós: Pej. Mikor Dobó a fordulónál eleresztette a lovát, valósággal megszaladt a többiekől. Kanterben nyert. V. Úgató-verseny kettős fogatoknál. Tiszteletdíj az elsőnek. Pálya kétszer körül. 1. Beliczey Géza, Csaba: Szattyan Betyár. 2. Lavatka Gyula, Békés: Lutri Babám. Mindkét kocsi a tulajdonos hajtotta, Beliczeyben Léderer Rudolf, Lavatkaéban Lachne Hugó ült, mint bíró. A starttól ellenkező irányban indultak. Az első találkozásnál moglátszott, hogy Beliczey jobban halad, a tereplőre egyre nélt s igen könnyen, pár méternyi előnyvel futott be. Egyenesen trappban, nyugodtan haladt a két pej, a 3200 méteres pályát 8 perc és 10 mperce alatt futotta be, míg Lavatka 8 perc és 45 mperce alatt. Így a bronz lovasszobor Beliczey Gézáé lett. VI. Vigasz verseny. Díj az elsőnek 50 kor., 1600 m. I. Erdélyi János, Makó: Cintra. Révész Pál, Kigyós: Bátor. Kesjár János, M.-Egyháza: Linka. Gera András, Kigyós: Bátor. Dobó ült az Erdélyi neven bejelentett lovon s erősen tartotta a fordulót. Ott hirtelen kivált s bár a többiek szorították, nyugodtan, ostor nélkül befutott.

— **Színészek Berényben.** Ma este fog bemutatkozni Mező-berényben Fekete Miksa színtársulata, mely itteni előadásait három-négy hétre tervezte. A műsor igen változatos, legnagyobb részét újdonságokból áll. A társulat jelesebb erői: Szalay Vilma, Bodrogi Lina, Medgyaszay Ilon, Fekete Miksa, Abonyi Gyula, Fehér Karoly, Miskolczy László, Váradai Józsa.

— **Esküvő.** Sall Gyula köztisztelőben álló fiatal állatorvos hétfőn délután 6 órakor esküdtöt hűségeit örök hűségeit a gyulai római kath. templomban bájos arájának, a szép Moldovány Teréznek. Násznagyok voltak: dr. Follmann János ügyvéd és Hoffmann Ferenc városi jegyző. Boldogságot kívánunk az új párnak szerelem kötötte frigyükhöz.

— **Magyar név.** Löwy M. Armin a helybeli gyulagyár buzgó hivatalnok a Láng-ra magyarosította nevét.

— **Gróf Apponyi Albert,** a ki most csorvási birtokán tölti idejét, kedden június hó 5-én Lőkősházán Arad-megyében tett látogatást Vásárhelyi Lászlónál, az aradmegyei szabadalypárt elnökénél. A gróf egy napot töltött itt, azután visszatartotta a vonattal Csabán át Csorvára, hol még hosszabb ideig szándékozik tartózkodni.

— **Halálozás.** Weisz Ede gyulai magánhivatalnok súlyos csapás érte. Fia Ignác hosszú és súlyos szenvedés után meghalt. Alig volt tizenkilenc éves, a kérészetlenül halál már is kiragadta őt

az élők sorából. Eltó tavaszán, viruló ifjúságában hajtá örök álomra fejét. Temetése 6-án volt óriási részvét mellett. A család által kiadott gyászjelentés a következő: Fajdalomtól megtört szívvel tudjuk, hogy a magunk és számos rokonaink nevében, hogy hön szeretett fiunk Weisz Ignác ifjú életének 19-ik évében ma reggel 6 órakor súlyos szenvedés után jobb letre szenderült. A kedves halott földi maradványai folyó hó 6-án, délután 4 órakor fognak a helybeli zserkörtben örök nyugalomra helyeztetni. Gyulán. 1900. évi június hó 5-én. Weisz Ede, Weisz Edéné szül. Braun Anna, mint szülők. Weisz Ernő, Weisz Margit, mint testvérek.

— **Elhalasztott közgyűlés.** A gyulai takarékpénztár és hitelszövetkezet alapszabály módosító és tisztújító közgyűlése pontos hétfőjén nem volt megtervezhető, mivel a tagok nem jelentek meg határozatképes számban. Euférgva az alapszabályok idő vonatkozó szakasza alapján 14 nappal későbbre tűzött ki a közgyűlés, mely folyó hó 17-én vasárnap délelőtt 11 órakor a megjelent részgyeltulajdonosok számára való tekintet nélkül fog megtartani. Az ügyek vezetésével ideiglenesen megbízott igazgató-szóval közhírre teszi, hogy a leszámoló bizottság, teljosen elkészült a leszámoló bizottsággal s azt 14 napon belül minden egyes részgyeltulajdonosnak jogában áll a „Gyulavidéki takarékpénztár” üzleti helyiségében, hol közösen látni van kitéve, megtekinteni s esetleges észrevételeit az ideiglenes vezetőségnek bejelenteni.

— **Mikor lesznek Gyulán a választások?** Dr. Fábró Sándor kir. tanácsos, alispán a Gyula városánál megüritő birtok nyilvántartói és közgám-pénztárnoki állásokra a következő pályázati hirdetményt bocsátotta ki: Gyula rendezett tanácsa városnál lemondás, illetve elhalálozás folytán megüresedett 1400 korona javadalmmal járó birtok-nyilvántartói és 1600 koronával javadalmazott közgám-pénztárnoki s az ezen állások betöltése folytán netán megüresedő más állásokra, pályázatot hirdeték s felhívom mindazokat, kik ezen állások bármelyikét elnyerni óhajják, hogy a szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeket hozzám folyó évi június hó 24-ig adják be. A később beérkezett kérvények figyelembe nem vétetnek. Gyulán, 1900. június hó 1-én. Dr. Fábró Sándor, alispán.

— **Tanfolyam földművesek számára.** Békés város szőlőtelepen, ugynevezett „vashalom”-ban folyó hó 12-én és a tanfolyamon résztvevők száma szerint esetleg 13-án is, zoldtojási és permetezési tanfolyamot tart Farkas Gyula járási fahiskola felügyelő. Mindazon szőlő kisbirtokosok, kik ez ingyenes tanfolyamon résztvenni óhajtanak fennnevezett nap reggeli 7 órakor, jó éles kessel felszerelve jelentkezzenek a vashalomban.

— **Pályázat** Orosháza községben megüresedett s egyenként évi 800 korona készpénz fizetéssel javadalmazott két irnoki állásra. A m b r u s Sándor, főszolgabíró pályázatot hirdet s a kérvények folyó évi június hó 29-ig adandók be.

— **Öngyilkos ifjú.** Szép reményekre jogosító ifjú dobta el magától az életet Czászluger Antal a báró Königs-warter csaba-esüdi uradalmában alkalmazott gépész 18 éves fia Antal lett öngyilkossá szombaton este ismeretlen okból, főbért pisztolyával szívbe lött s azonnal meghalt. Az öngyilkos Losonczon járt a tanítóképezdébe. Igen szorgalmas jó fiú volt, kit mindenki szeretett. Szomorú végezte nagy részvétet kellett.

— **Halálozás.** Sokat szenvedett derék urinó, Kása s Lajosné szül. Tóth Vilma, hunyta lo szeméit örök álomra Békésen, szombaton f. hó 2-án életének 47-ik évében. Temetése masnap délután ment végre nagy részvét mellett.

— **Az álmos művész.** Hogy a publikum valamely vándor színész előadásán

szundikál azt már láttam, de — hogy egy művész a legműveltebb álomba merülve tartson előadást, — azt még nem láttam soha. Azonban a mit az ember még sohasem látott, ha eljön Dobozra — itt bizonyosan meglátja. Hegedüs István a Sarkadon időző színtársulat komikusa, tragikus, hőszerelemese. Opereténese és apaszínese pünkösdi napján Dobozra érkezett és bérletet gyűjtött egyedlen előadásra. „Mint első magyar nemzetközi recitator, imitator, inspirator, reparator és monológ előadó”, maga hordta szét a piros, sárgea, zöld papírosra nyomtatott műsört; melyben fennen hirdeti, hogy nem pénzért, hanem csupán azért tart előadást: „mert borsózik a háta, ha a magyart szemorkondi látja.”

„Azért minden ember jöjjön el esteire Edös mözé válik, ha epés a szíve.”

a ki haragban van a feleségével, ha eljön ma este, hazamegy bekövel; s a ki végig nézi előadásomat, tudom hű párjától nem marad el sokat s a mely nőnek hárszartos férje van, oly szelid lesz mint a leforrazott kappan. — Mindazonáltal a 40 filléres jegyért elfogadtam 1 koronát és bármely csekély felülfizetést köszönettel nyugtáztam. A dobozi lelkes műpártoló közönség az előadásra szép számmal megjelent. A hölgyek elfoglalták az uri kaszinó négy székét, az urak pedig felültek a biliárdra s várták a függöny felgördülését. A függönyt egy órai kabát képezte, melyen az évtizedes zarfoltok helyettesíték a kordina rajzmintáit. A kordina szerepét játékos zsiros kabát sehogysam akart felgördülni s bizonyosan nem is gördült volna fel soha. Végre leesett a földre s eltört a szinpad, mely a casinó divanjából volt rögtönözve. A művész a divánon fekvőt nem éppen művészes pózban — és aludt. A néző közönség azt gondolta, hogy ez színelváltás s ezzel kezdődik az előadás egy ideig várt, de megúván az első jelenet egyhangúságát — szugóldni kezdett s követelte a folytatást. A művész sötétfogadott, megfordult és horkolni kezdett. Legujjában megvan ugyan engedve, hogy a művész fordulhat háttal is a közönségnek, de — hogy ugyanektor divánon fekdjék és horkoljon ez már sem nem szokás, sem a szabályok meg nem engedik. A néző közönség művészes érzéke tehát ezen szokatlan szabálytalanság által mélyen meg lett serte, kivált midőn rájötték, hogy a művész nem tréfál, hanem komolyan alszik. Az uradalmi irnok biziklji csongójevel kezdett esengeni. Az urak dobogtak a biliárdon. De a lampalazon tulesett, a szinpadon divánon otthonos, a közönséget megpazdikott művész versenyt horkolt a biziklji csongójevel. Végre a doktor ammoniákat szagoltatott vele. A művész kiütötte az ammoniákos üveget a Dr. kezéből s tovább aludt; a közönség pedig — nem bírván kiállani az ammoniák szagot — eltávozott s mivel a Dr. volt okozója, hogy az előadás így hamar véget ért, a néző publikum ő hozzá vonult s megitta minden borát. Konstatalva lett, hogy a szini előadás, czélját tévesztett lett volna. Dobozon ugyan nincsen epés szív, a feleségével nincsen senki haragba s a férjek — Dr. borától felvillanyozva — oly kedvesek és előkelények lettek, hogy az asszonyok sokkal jobban szerettek őket így látni, mintha leforrazott kappanokká váltak volna.

— **Pünkösdi táncmulatság.** A gyulai kömives- és ács-iffjak folyó hó 3-án, pünkösdi vasárnapján L u d v i g h József vendéglőjében igen látogatott, szépen sikerült táncvizalmat rendeztek s a legjobb hangulatban a reggeli óráig tartott. Jelen voltak asszonyok: Géci Jánosné, Barát Pálné, Szilágyi Istvánné, Furka Bálné, Kukla Györgyné, Kovács Józsefné, Biró Józsefné, Szikszai Imréné, Török Jánosné, Ficore Ferencné, Barát Jánosné, Petrovszki Istvánné, Stajgerwald Józsefné, Major Jánosné, Stajgerwald Istvánné, Lengyel Pálné, ifj. Stajgerwald Istvánné, Veres Jánosné, Ulichné, Galbács

Istváné, Beleznai Jánosné, Csomós Istváné, Kereszturiné, Majoroné, Ráfi Mihályné, Juhász Istvánné, Csomós Ferenccé, Juhászné, Loányok: Molnár Ilonka, Barát Mariska, Török Mariska, 10th Terézke, Rác Mariska, Fiecer Mariska, Barát Rozsika, Petrovszki Mariska, Stajgerwald Teréz, Major Mariska, Lengyel Rozsika, Veres Orszika, Veres Rozsika, Vizsi Mariska, Raffi Anna, Kovács Rozsika, Stür Rozsika, Galbács Mariska, Beleznai Mariska, Illich Mariska, Raffi Mariska, Juhász Mariska, Kecskés Rozsika, Csomós Rozsika, Barát Mariska, Kereszturi Rozsika-Major Agnes és Juhász Rozsika. Felülfizettek: Dávid Jakab 1 korona, Stajgerwald József 2 korona.

— **Uszoda.** Június 1-én nyílt meg özv. Herbert Alajosnének, az Előviz-csatornában fennálló uszodája. Az idő már oly melegre vált, hogy már az első napon 21 főtöknek jelezte a vizet, a mi még a hideg viztől féltéket is kielégíti. Fürdőórák, nők részére d. e. 8–11-ig férfiak részére a nap többi óráiban.

Színház.

— Szulamith, Mária bátyja, Fekete rigó, Napoleon öcsém, A bolond, Othello. —

Ugyilátszik, hogy tisztult az ég. A június hó elsőjének ragyogó napja, szerte szórta büvös sugarait, cnyhébbe tette a hűvös levegőt és elcsodlatta a harminczadika komor fellegét.

Es hogy tisztult a határ, barátságosabb lett Thália templomának környéke is. A hívők akiket a művészet tisztelőtére szolgált fel, az eszme hangja, jöttek és áldoztak.

Ezt a képet mutatta legalább a Szulamithnak kétszéri előadása.

Jött a közönség szép számmal és teljesen megtöltötte a színházat. Pedig annyi közönségnek egy szük ajtón bemenni, bizony sok. Hát még kifelé jönni, mikor az előadás végeztével igyekszik mindeuiki hazra. Nem tudjuk, hogy Szalkay miért nem nyitattja ki mind a két ajtót, talán nagyon szereti a közönséget, vagy sokalja azt az egy jegyszédőt, de kívánatos volna, mind a két ajtó nyitva tartása, már tüzrendészeti szempontból is, ha a közönség kényelme nem számít. Vagy legalább a kulcs legyen benne az ajtóban.

A heti műsor elég izletesen volt összeállítva. Csupa újdonság! Pedig szívesen megnéznénk egy pár ócskább darabot is, különösen, az operette és népszínművek terén. Mert hát ezen új népszínművek, messze elmaradnak. „A falu rozsza”, „A sarga eskő” és a tobitól. Vagy az operettek közül, a régi kedvenc darabot a Lilit, Nebántsviragot stb. Igaz, hogy a műt heten adott, „Kis szökevény” előadását is szívesen látnók még egyszer.

Június 2. „Szulamith” keleti daljáték. Mint fentebb említettük, gyönyörű zenéje a Magyar Színházról ide vettödött nagy híre és eredeiség, szép közönséget toborzott össze. Csakhogy a vidéki színpadokra néve egy nagy hibája van, hogy kiálltsák szindarab. Hibája minden igyekezet, ha nincs meg a kellő tér és dekoráció. Szalkay igyekezett is minden tekintetben, a darab eredeti meséje szerint, annut az elsöben a Kisfaludy színházban adatott; annak megfelelően, de csak nem lehet azt itt ugy élvezni, mint akár O-Budán is. Hogy a zenéje gyönyörű azt hirdeti már manapság, majdnem minden cigánybanda. Szalkayné (Szulamith) meglátszott hogy teljes erejéből rajta van, hogy szerepét sikerre emelje, szépen énekel jól játszott, de azért szívesebben látjuk őt jó népszínművekben. Szalóczy (Abigail) kellemes színeszdó kitűnő temperamntuma, gracieuse mozdulatai, szép éneke elismerést szerznek neki. Megleő alakítást nyújtott rövid drámai szerepében. Kemény (Absolon) elég jól énekel és játszott Virágh (Zingitang) igyekvő színész, jó erő válik belöle. A többiek is hozzájárultak, kiki töle telhetőleg, a siker elé-

réséhez. A kar elég összhangban énekel. Június 8-án. Ismét Szulamith ment telt ház előtt.

Június 4. „Mária bátyja” Géczy színműve. Majdnem minden darabja, kevés átalakítással egy huron pendül, kezdve a „Gyimcsi vadvirágon” és abból variálja a tobit. Szalkayné (Zsuzsika) már itt teljesen otthon van. Elénk játékat, szép dalszámait, megtapsolták és többször megújrázták Holéczy (Mária) most is mint rendezes, megmutatta drámai tehetségét. Krémer (Eröss Pál) jól játszik, csak kissé hadar néha. Borsitzky (Eröss) jól alakított. Dicséretet érdemel Deéri és Virág Ferencz.

Június 5. „A fekete rigó”-t adták meglehetősen üres ház előtt. A színházi közönség legnagyobb része, a vadon erdőben, a polgáristák majlása volt s a kellemes időben, kitűnően rendezett majláson szívesen vott részt, mert bizony jó majális nálunk ritkán van — színház is, de azért mégis többször lehet azt látni mint ezt, — de ha a színház üres, az régi dolog, hogy a színészek kedve sem tel. Meg is látszott az előadáson. Különbem maga a darab is elég gyenge. Holéczy (Margit) csak megint jót mondhatunk. Jászainak (Sárika) nem ártana, ha kissé több élettelt játszanék. Erdei Boriska (mint Orzse asszony) megállta a helyét. A férfiak közül dicséretet érdemel Szepessy (a színlapon tévesen Szalkay) mint Fenyő erdősi Krémer (Solyomi Tamás) és Virágh (Senki Miska).

Június 6. „Napoleon öcsém.” Gyulai Zsiga vendégtaláléval. Jó hír előzte meg és jó híre száll tovább a darabnak. Megérzik rajta a modern franciaia vígjáték pikáns ize és hatása. A felkapott de a végén mindig jóvá fejlődő házasságkötés akarata és más helyzet komikum, több helyen megfelelő dekorációt követel, amelyek által a bonyodalom létre jön. Ezen előadásnál csakugyan a dekoratív bonyodalmat csinált, a mennyiben a második felvonásban majdnem minden perczen összedulni igyekezett egyszer a Holéczy Ilonát majd maga alá temetve. Szerencse, hogy Kalmár óvó keze megmentette, mindkettőt a megmaradásnak. — Jó lesz ilyesmire a rendezőnek kissé vigyáznia.

Az előadás eme kisebb zavarón kívül elég simán folyt le. Jo összjátékban és közol a sugólyukhoz. Holéczy (Lili) ily fajta szerepkörben már láttuk és bár nem játékte, mégis nagyon jól alakít. Pálfi Mariska (Flora) igen jó színésznő. Gyulai (Napoleon) hosszú szerepre vállalkozott. Ismét csak azt mondhatjuk, hogy még rutimra van szükség és akkor jó színész lesz belöle. Deéri (Talyai) beleélté magát teljesen szerepebe és épugy, mint a „Férj vadászni jár”-ban most is jól játszott. Szerepe is éppen ily fajta volt. Kalmár (Baráth Odón) nagyon jó színész. Kellemes megjelenése, diszkrét, nyugodt játéka, általános tetszést aratott. Szepessy (Macák) jó alakítást nyújtott, kitűnően adta Krémer, a színházi sugó szerepét. Igen jó maszkja, jó mimikája és előadása, megjelenésekor folytonos derültségben tartotta a közönséget. Virágh (Birotká) mindenütt megállja helyét.

Június 7-én „A bolond” Szabados Bóla gyönyörű zenéjü nagy operettje. A ki zenében élvezetet akar találni, az ezen darabban meg is találhatta. Bár a darab szövege mit sem mondó, de a zenéje az remek és meglehetősen nehéz. Ezen nehézségeknek megfelelően azonban tegnap jól az összes szereplők. Különösen Bándi Rózsika (Bimbilda) és Kemény (Dolli urfi), énekek és főleg a második felvonásbeli duettjük jó összhangja sok tapsot és dicséretet juttatott nekik. Látszott rajtok, hogy megakartak felelni teljesen nehéz szerepöknek és ez sikerült is, örömmel mondhatjuk. Szepessy ma ismét csak a sugólyukhoz közel érezte magát jól, különben jól játszott. Krémer (Dirigó) alakítása élvezhető volt; a kar jó összhangban énekel, a miót a karmestert illeti dicséret. Nem tudjuk azonban miót vállalkozik Szalkay (Bimbó) oly szerepkörre, amely

nem neki való. Mint komikust kitűnőnek ismerjük, de mint jellemszínészét annál gyengébbnek. Hagyja ott és mindig szívesen látjuk mint komikust.

Június 8. Othello. Ha Schakespeare drámáját előadva élvezni akarjuk, annak minden részében, az utolsó szereposztásig kitűnőnek kell lenni. Eppen ezért vidéki színtársulatoknál, ha van is egy-két jó erő, ki erre képes, a mellékszereplők gyengesége annál inkább rontja ezen jobb hatást. Van még sok ezer szindarab, a melynél élvezni lehet és nem kíván oly nagy, általános alakítást.

Holéczy (Desdemona) ma ismét bemutatatta erős drámai tehetségét. Neki való szerepkör, amelynek skáláját feltétlen uralja. Biztosan mozog, határozottan alakít. Méltó társa Kalmár, (Othello) mint már említettük, igen jó színész. Nagy szerepeiben tud hatalmasat produkálni és ilyenekben találja fel önmagát. Deéri (Canio) elég jó alakít. Krémer (Rogrigo), Virágh (Gratiano) igyekeztek.

Végösszeállításban a heti előadásokat kedvezőnek találtuk és a közönség is kezd lassanként belemegledni.

Reméljük továbbra is a legjobbat, mert Szalkay tényleg igyekezik a legjobbat nyújtani és ha a közönség jönni fog, akkor bizonyos, hogy Szalkay nem megy.

Nyilttér.

Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Nyilatkozat.

Dénes László nyilatkozatára nincs válaszom. A közvélemény részére a következő: Túröczy Endre és Vertán Emil uraknak kezeim közt levő nyilatkozata szerint Dénes Lászlótlépmasoztam, leggyávátam, de ezért tölem elégtételt nem kért Szabados József ur nyílt helyen legyávátá, de töle sem kért elégtételt. Par héttel ezak után, mikor hölgyek társaságában áltom egy asztalnál és vacsoráztam, hátulról, orvul fejemre ütött a miót akkor rögtön bekisérték a szolgabírószághoz és ellene az eljárást hivatalból megindították. Provocáltattam, és miután segédei foggyveros megtorlásba belemenni nem akartak, én pedig az előzmények után lovgagias ügybe ilyen emberrel nem bocsátkozhattam, becsületbírószágra biztuk annak eldöntését, hogy Dénes László képoses lovgagias elégtétölt adása. A becsületbírószághatározata alól azonban kibujt ügy, hogy segédei megkerülésével ügy informálta utolag egyik becsületbíróját, hogy az a becsületbírószághatározás után, egy órával jelont csak meg, a mikor már a három becsületbíró vele tárgyalásba oem bocsátkozott. Ezt is igazolni tudom egy kezeim közt levő nyilatkozattal, a mit ügy két becsületbírá, mint az ő egyik megjelont becsületbírája irt alá. Ezek után és segédeim ama hozzám intézett levele után, a melyben kimondják, hogy lovgagias ügyekben ilyen súlyos mulasztást el nem nézhetnek és ezért tisztésgükről lemondanak — állottam el én is az ügy lovgagias folytatásától, mert nem volt szándékomb becsületbírószághatározat alól kibujó disqualifikált emberrel bemocskolni kardom tisztá pengéjét.

Kelt Békésen, 1900. június 7-én.

Bárony Elemér.

— Az idényhez! Megérkezett a gazdák és ezzel kapcsolatos hívtásu marha és lótulajdonosok ideje, midőn legnagyobb a szükségük állataikra. Ezen időben főleg arra kell törekednünk, hogy állataink egészségesek és munkaképesek legyenek és maradjanak. Hogy czslunkat előrheasük és a legkisebb bajokat is eltávolítassuk nek, mulasszuk el a ma már sok állatorvos és előkelő birtokos által legjobban ajánlott Hotter-féle állatgyógygy készítményeket használni, melyeknek hatása gyors, jó és

biztos. A Hotter állatkészítmények (Bécs XII/2 Schönbrunner-Strasse 182.) jogyzékét ide iktatjuk s mi is ajánljuk, miután már általánosan elismert tény, hogy Hotter-féle Training-Fluid (palackja 1 frt 20 kr.) elvitáztatatlanul a legjobb edző és erősítő szer a lovak és szarvasmarhák részére, megbecsülhetetlen hatású bűnölások és merevségeknél. Hotter-féle Agril (csomagja 80 kr.) elsörendű táppor a takarmány-állat egészségének és erejének fenntartására; ovószert mindenféle vese-, máj-, hólyag- és idegbajok ellen. Hotter-féle Absorbinol (mosdóvíz üvege 3 frt 49 kr.) mindennemű szépség-hiba eltávolítására; u. m. daganatoknál, póknál, patabütyöknél, incsomóknál stb. Hotter-féle holttetemkenőcs (2 frt és 1 frt 20 kr.) a legrövidebb idő alatt eltüntet minden csontnyujtványt s holttetemet. Hotter-féle kolika-szerek (1 frt 50 kr.) lovak és marhák kolikájánál és puffadságánál kiváló szolgálatot tesz. Ajánljuk tehát Hotter állatgyógykészítményeit olvasóink állatainak szükség esetén való használatára s meggyőződésünk, ki ezen szerekkel egyszer kísérletet tesz, azoknak állandó vevője leend. Figyelmüket felhívjuk még a cikk védjegyére — lófej R. H. monogrammal — s csakis Hotter-féle készítmények kérendők, bármely néven nevezendő utánzatok visszatartandók. Mint értesültünk Hotter állatgyógykészítményeinek főraktárát Magyarország részére dr. Budai Emil gyógyszerüzletében Budapest V., Városház-tér és Turók József gyógyszerüzletében VI., Király-utca 12. vették át, hol mindenkor kaphatók.

Heti jelentés a gabona üzletről.

Gyula, 1900. június 9.

(St. S.) A lolofylt héven a gabona-üzletben lényegtelen árvariációk mellett az árak megtartották mult heti jegyzéseiket, daczára annak, hogy a malmok tartózkodó állapostot foglalnak el, melylyel szemben a kínálat is csak szűk keretben mozog.

Külföldön az irányzat megtartotta eddigi szilárdágát, különösen Amerika és Franciaországban állítólag rossz termési kilátásokra az árak emelkedő irányban mozognak, csak hazánkban nem képes az árfejlődés emelkedő irányzatot venni, amennyiben a budapesti piacdon, nagymennyiségű buza lett felmondva és a kínálat szerb származású buzában, még mindig sürgős, mely körülmény zsebasztólag hat beföldi piacunkra.

A fővárosi malmok, mestorséges

uton igyekeznek beföldi terményeink árát nyomni, érvel eme állításunk mellett azon körülmény, hogy a felmondott nagymennyiségű buza, leginkább szerb származék, mely minőségileg — hazai terményünkkel alig jöhet figyelembe és hazai malmaink által vétetnek át.

A földművelésügyi miniszteriumtól kibocsátott gazdasági tudósítás a vetések állása felől, még mindig nem bir positiv adatokkal és a várandó termés-hozamot különböző szinten tünteti fel. Annyi azonban már ma bizonyosnak vehető, hogy termési átlagunk — feltelve, ha az időjárás a növényzet további fejlődésére kedvezően fog lefolyni — legjobb esetben is, közepen alul fog maradni.

Mai árak a következők:

Búza	7 frt — krtól 7 — 30 krig
Ujtergeri	5 frt 20 krtól 5 — 30 krig
Árpa	— frt — krtól — — krig
Zab	4 frt 80 krtól 4 — 80 krig

métermázsánként.

Kiadótulajdonos: A. CORVINA NYOMDA.

Hirdetmény.

Békés község tulajdonát képező alábbi épületek, u. m.:

1. A régi mérték hitelesítő hivatal 300 korona kikiáltási ár mellett, folyó évi szept. 1-től;
2. A Dübögő melletti lakás 60 kor.
3. Az első jegyzői lak 600 korona kikiáltási ár mellett folyó évi október hó 1-től 1901. évi szeptember 30 áig terjedő időre a **folyó évi június hó 18-án delelőtt 10 órakor** a község háza tanácstermében tartandó nyilvános árverésen **haszonbérbe fognak adatni.** A haszonbér évnegyedenként előre fizetendő.

Az árveréskor a kikiáltási ár 10 százaléka teendő le, mely az utolsó évnegyedi haszonbérbe fog betudatni. Az 1 és 3 alatti lakásoknál a község részéről 3 havi felmondásnak van helye.

Békésen, 1900. június 8-án.

Békés község Elöljárói:

Turóczy Endre
jegyző.

R. Nagy István
bíró.

A „KRISTÁLY” St. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó ögyzetfelelő, igen tisztá, calcium-és magnesium-hydrocarbonalos ásványvíznek minőjitendő.

Áltam: *St. Lukácsfürdő*

2919/1900

Pályázati hirdetmény.

A szarvasi járáshoz tartozó **Öcsöd** községben a Békésvármegye törvényhatóság bizottságának f. é. 162. bgy. 5168. ikt. sz. a. határozata alapján ujonnan szervezett községi

pénztári ellenőri állásra

pályázatot hirdetek s folhivom mindazokat, a kik ez állást elnyerni óhajtyák, hogy szabályszerien folszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi június hó 19-ig beadják.

Az ellenőrnek választás útján nyerendő megbízatása 1901. év végéig tart s az állás évi 800 korona készpénzfizetéssel van javadalmasva.

A megválasztandó pénztári ellenőr tartozik 800 koronányi óvadékot biztosítékul letenni s hivatalos kötelességei közé fog tartozni, hogy a községi III-ad jegyzőnek a közigazgatási ügyekben is segédkezzék.

A választás f. é. június hó 22-én, d. e. 9 órakor fog Öcsöd község házában megejtetni.

Szarvason, 1900. május 30.

Dr. Krcsmárk,
főszolgabíró.

ROSENBAUM J. és FIA
siremlék és köipar-telepe

B.-Csabán, Fötér, az Ipar és Népbank épületében Városháza során.

Több mint 20 éven át B.-Csabán, a Vasut-utczán levő

sirkő-raktárunkat

a Fötérre, a városház melletti Ipar és Népbank házába helyeztük át.

Raktárunkat tetemesen megnagyobbítottuk, ugy, hogy **több százra menő siremlékek állanak folyton raktáron:** fehér cserai és szürke szilézai márványból, fekete svéd granit és labradorból, minden alakban és nagyságban, a legjutányosabb árákon.

A midőn oly sok éven át tapasztalt bizalomért és pártfogásért köszönetet mondunk, kérjük azt továbbra is, biztosítva a nagyérdemű közönséget jutányos és lelkiismeretes kiszolgálásról.

Tisztelettel:

Rosenbaum J. és Fia.

Legalább 3 középosztályt végzett ifjú

GYAKORNOKNAK

felvétetik.

Német nyelvet bírók előnyben részesülnek. — Sajátkezüleg írt ajánlatok közvetlen hozzám intézendők.

Véver Oszkár

könyv, zenemű és papirkereskedő

Békésen.

Birtok eladás!

Kreuzmátyás község határában — Aradmegye, vasúti állomás **Ternova** — a híres mènesi bortermő vidék szomszédságában

1200 kat. hold

kiterjedésű, 9 holdat kitevő belsőség, szántó

részben már beültetett,

részben üres szőlőfalaj,

továbbá

legelő és erdőből álló birtok,

főleg szőlőtermelésre rendkívül alkalmas

50–100 holdas parcellákban

előnyös bankkölcsön átvétele mellett 60–70 forint holdankénti árban eladó. A vételre főleg Gyuláról és Csabáról 50–100 holdas parcellákra már többen jelentkeztek és a még fenmaradó részre reflektálók jelentkezhetnek az eladással megbízott

Bródy Adolt

üggyégnél Gyulán.

Az ezredéves kiállításon a kiállítási érmmel kitüntetve.

Páris. London 1897 : nagy aranyérem.
Linz 1889 : Aranyérem.

Megyei telefon :
Csaba 20.

Reisz és Porjesz

Megyei telefon :
Csaba 20.

BUTORGYÁRA

Békés-Csaba, Vasut-utca, 1155. és 1156. szám. (Saját ház.)

Állandó nagy butorkiállítás.

Az egész országban páratlanul gazdag választékban raktáron vannak mindennemű háló-, ebédlő-, úri szoba-, szalonberendezések. Szünyegek, függönyök, nippesek stb. a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig a legizlésebb és legdivatosabb rajzok után készítve.

Minden butor saját műhelyeinkben készül és legolcsóbb gyári áraink mellett

minden verseny ki van zárva!

ALAPÍTÁTOTT 1880. ÉVBEN
Délmagyarország első és legnagyobb kerékpár és varrógép főraktára

KEMÉNY LAJOS H.-Vásárhely.

Fiók-raktár Gyulán, Sugár-ut 1044. szám.

Állandó nagy raktár:

„Beeston”
„Naumann”
„Premier”
„Excelsior”
„Kaysers”

Rössler és Jauernig
„Meteor”
„Styria”
„Gritznér”
„Champion”

„Adria”, „Monarch-Defiance” és „The Light Cycle Co.” amerikai kerékpárok. — Ajánlja továbbá a legújabb rendszerű

„Singer”
„Gritznér”
„Minerva”
„Wibrating”
„Phönix”

Amerikai
12 üs Wheeler és Wilson
„Howe”
„Cylinder Colibri”
cipzések részére

csolnakos és karikahajós varrógépeit családi és ipari célokra, 5 évi jótállás, a legolcsóbb árak és kedvező részletfizetési feltételek mellett.

Dus választék kerékpár és varrógép felszerelési cikkekben.

— Szakszerű nagy javítóműhely kerékpárok és varrógépek részére. —
10–5 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

— Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.